

ZARZĄDZENIE

Nr 9 / 2017

DYREKTORA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. ŚWIĘTEGO JANA BOSKO W SKAWIE ZE SZKOŁĄ PODSTAWOWĄ FILIALNĄ W SKAWIE z dnia 1 września 2017 r.

Nasz znak: SP1S – 021 / 9 / 2017

Dot. wprowadzenia procedur w sytuacji zagrożeń.

§ 1

Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 im. Świętego Jana Bosko w Skawie ze Szkołą Filialną w Skawie wprowadza procedury:

1. Postępowania nauczycieli w sytuacjach trudnych wychowawczo stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. Postępowania nauczycieli w sytuacji zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją stanowiące załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuje się wszystkich nauczycieli do szczegółowego zapoznania się z treścią załączników oraz właściwego stosowania procedur w praktyce.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

**Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1
im. Świętego Jana Bosko Skawie
ze Szkołą Podstawową Filialną w Skawie**

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH TRUDNYCH WYCHOWAWCZO

I. Udział uczniów w bójkach.

1. Interwencja bezpośrednia:
  - a. rozdzielenie bijących się;
  - b. udzielenie pomocy przedmedycznej.
2. Poinformowanie o zdarzeniu dyrektora.
3. Poinformowanie o zdarzeniu wychowawcy klasy.
4. Interwencja wychowawcy klasy: pośrednio poprzez wpis do e-dziennika.
5. Interwencja wychowawcy klasy:
  - a. rozmowa wychowawcy klasy z uczniami — ustalenie powodu bójki;
  - b. wysłuchanie wszystkich osób biorących udział w bójce, a także świadków zdarzenia;
  - c. poinformowanie o wydarzeniu rodziców uczniów biorących udział w bójce;
  - d. skierowanie uczestników bójki do pedagoga/psychologa szkolnego w celu znalezienia przyczyn takich zachowań.
6. Ustalenie kary dla uczestników zdarzenia w porozumieniu z rodzicami i dyrektorem.
7. Rozmowa wychowawcy, pedagoga/psychologa szkolnego, rodzica i ucznia — uczestnika bójki — zobowiązanie do podjęcia terapii radzenia sobie z agresją.
8. w klasach, gdzie wystąpił fakt bójki przeprowadzenie lekcji na temat;
  - a. radzenie sobie z agresją;
  - b. dlaczego przyzwalamy na agresję — syndrom świadka.

II. Palenie papierosów w szkole.

1. Poinformowanie wychowawcy klasy o fakcie palenia papierosów przez ucznia:
  - bezpośrednio;
  - pośrednio poprzez wpis do e-dziennika.
2. Interwencja wychowawcy:
  - rozmowa z uczniem — uświadomienie uczniowi, że wybrał najgorszy sposób radzenia sobie z problemami;
  - powiadomienie rodziców;
  - zastosowanie kary statutowej,
  - zlecenie uczniowi przygotowanie materiałów o szkodliwości palenia oraz zaprezentowanie ich na forum klasy podczas lekcji wychowawczej;
  - nakaz posprzątania miejsca, gdzie palone były papierosy;
  - poinformowanie pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Interwencja pedagoga/psychologa szkolnego na wniosek wychowawcy w sytuacji powtarzającej się.

4. Informacja i interwencja dyrektora szkoły w przypadku powtarzania się sytuacji.
5. Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie palenia papierosów:
  - pogadanki na lekcjach wychowawczych na temat:
    - ✓ radzenie sobie z napięciem emocjonalnym;
    - ✓ sposoby radzenia sobie ze stresem;
    - ✓ propagowanie zdrowego stylu życia;
    - ✓ pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych;
    - ✓ trudności w pozbyciu się nałogu.
  - prowadzenie na terenie szkoły akcji propagujących zdrowy styl życia.

III. Kradzież na terenie szkoły.

Sytuacja, gdy uczeń zostanie przyłapany na kradzieży

1. Powiadomienie dyrektora szkoły, przekazanie informacji o okolicznościach czynu, świadkach.
2. Powiadomienie rodziców ucznia i ewentualne wezwanie policji.
3. Powiadomienie przez dyrektora policji, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała).
4. Zabezpieczenie dowodów przestępstwa.
5. Zastosowanie wobec ucznia kary statutowej.

Sytuacja, gdy został zgłoszony nauczycielowi fakt kradzieży

1. Powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. W zależności od sytuacji powiadomienie policji.
5. Zabezpieczenie dowodów przestępstwa.

Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą

1. Jeżeli uczeń doznał obrażeń ciała — udzielenie pierwszej pomocy, wezwanie lekarza.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły i wychowawcy klasy.
3. Wezwanie policji, jeśli istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa.
4. Powiadomienie rodziców ucznia.
5. Ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. Udzielenie pomocy psychologicznej, bądź zobowiązanie rodziców do udania się do specjalisty.

IV. Akty wandalizmu.

1. Powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły i wychowawcy klasy:
  - bezpośrednio,
  - pośrednio poprzez wpis do e-dziennika.
2. Interwencja wychowawcy klasy:
  - rozmowa z uczniem w celu rozpoznania przyczyn zachowania,
  - wezwanie do szkoły rodziców ucznia;
  - poinformowanie rodziców i uczniów o konsekwencjach wandalizmu (materialnych i społecznych, obniżonej ocenie z zachowania) i zastosowanie kary statutowej.
3. Ustalenie wspólnie z rodzicami i uczniem sposobu naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenie opłaty za ich naprawę.
4. Zobowiązanie rodzica i ucznia do podjęcia pracy nad eliminacją wandalizmu z zachowania.
5. Przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat szacunku dla dobra wspólnego.

W przypadku, gdy brak jest sprawcy

Poinformowanie przez dyrektora szkoły uczniów klasy, która mogła dokonać aktu wandalizmu o konieczności ujawnienia sprawcy lub zobowiązanie do pokrycia kosztów naprawy.

V. Kłamstwo, oszustwo, fałszowanie dokumentów szkolnych.

Kłamstwa oszustwa

1. Konfrontacje z osobami zainteresowanymi.
2. Wezwanie do szkoły rodziców — poinformowanie o zaistniałym zachowaniu.
3. Zastosowanie kary statutowej.

Fałszowanie dokumentów szkolnych.

1. Konfrontacje.
2. Wezwanie do szkoły rodziców — poinformowanie o zaistniałym zachowaniu.
3. Zastosowanie kary statutowej.

VI. Zastraszanie, wymuszanie, wywieranie presji.

Działanie wobec ofiary

1. Rozmowa z ofiarą w celu udzielenia wsparcia.
2. Poinformowanie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora, wychowawcę klasy i pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Wezwanie rodziców dziecka ofiary w celu nawiązania współpracy.
4. Skierowanie ucznia do pedagoga szkolnego lub psychologa na terapię dla ofiar przemocy.
5. Otoczenie ucznia we współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym szczególną opieką.

Działania wobec sprawcy

1. Rozmowa wychowawcy i pedagoga/psychologa szkolnego w celu uświadomienia konsekwencji prawnych, społecznych i psychologicznych czynu.
2. Wezwanie do szkoły rodziców dziecka sprawcy:
  - poinformowanie ich zaistniałym fakcie,
  - podjęcie próby nawiązania współpracy w resocjalizacji ucznia,
  - poinformowanie o zastosowanej karze statutowej.
3. Ewentualne skierowanie sprawcy na terapię do placówki specjalistycznej.
4. Podjęcie przez ucznia działań społecznie akceptowanych na rzecz środowiska szkolnego lub społeczności lokalnej.
5. Stała obserwacja zachowania się ucznia.
6. W przypadku braku współpracy rodziców sprawcy i ucznia ze szkołą oraz powtórzenia czynu poinformowanie policji oraz Sądu Rodzinnego.

VII. Ataki w stosunku do nauczycieli (agresja słowna, wulgaryzmy).

1. Powiadomienie dyrektora, wychowawcy klasy, pedagoga/psychologa szkolnego o zaistniałym fakcie agresji.
2. Powiadomienie rodziców ucznia — sprawcy o zachowaniu dziecka.
3. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Rozmowa uczeń — rodzic — nauczyciel dyrektor celem ustalenia przyczyny takiego zachowania, sposobu naprawienia relacji z nauczycielem, uświadomienie konieczności pracy nad zmianą zachowania się ucznia.
5. Przeproszenie nauczyciela przez ucznia i jego rodziców.
6. Zastosowanie kary statutowej — nagana wychowawcy klasy ewentualnie nagana dyrektora.
7. Ewentualne powiadomienie policji i/lub Sądu rodzinnego.

VIII. Agresja fizyczna w stosunku do nauczycieli.

1. Poinformowanie o zaistniałej sytuacji dyrektora, wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego i policji.
2. Wezwanie do szkoły rodziców ucznia — agresora (natychmiastowe stawiennictwo).
3. Jeśli doszło do uszkodzenia ciała nauczyciela:
  - udzielenie pomocy medycznej i psychologicznej poszkodowanemu;
  - zabezpieczenie dowodów przestępstwa i świadków zdarzenia;
4. Rozmowa dyrektora, wychowawcy, pedagoga/psychologa szkolnego, rodziców i ucznia dotyczącego dalszego pobytu ucznia (sugerowana zmiana szkoły, zobowiązanie ucznia do podjęcia terapii radzenia sobie z agresją albo postawienie wniosku na Radzie Pedagogicznej o skreślenie z listy uczniów) lub przeniesienie do innej szkoły.
5. Przeproszenie nauczyciela przez ucznia i jego rodziców.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE:

- I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat:
- używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia,
  - uprawia nierząd,
  - bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji,

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły i pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację.
4. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
5. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
6. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
7. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

- II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy oraz dyrektora szkoły.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Zawiadamia o tym fakcie rodziców (opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka.
4. Gdy rodzice (opiekunowie) odmówią odebrania dziecka, o pozostawieniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do

dyspozycji funkcjonariuszom policji — decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/ placówki.

5. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
6. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice (opiekunowie) ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
7. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców (opiekunów) oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
8. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty d.s. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
9. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1286). Należy o tym powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowuje środki ostrożności — zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić do kogo należy znaleziona substancja.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominającą narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, psycholog dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.
2. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukiwania odzieży ani teczki ucznia — jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

3. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
4. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości torby szkolnej, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabierają do ekspertyzy.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

V. Postępowanie wobec ucznia — sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. O ile to możliwe, przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia — sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

VI. Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

VII. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych. innych niebezpiecznych substancji i przedmiotów:

1. Należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom.
2. Uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów.
3. Wezwać policję.